

OVERGADEN.

Kurator Fanny Gonella fortæller om baggrunden for udstillingen på Overgaden og om de involverede kunstnere og deres forskellige bud på en generobring af rummet.

INTERVIEW

Af Line Kjær, Overgaden

Line Kjær Jeg vil starte med at spørge til baggrunden for udstillingen - hvordan opstod idéen?

Fanny Gonella Temaet for udstillingen opstod i forbindelse med en diskussion om, hvad der skete i kunsten i 1990'erne. På det tidspunkt var den franske kunstscene meget domineret af hele situationen omkring begrebet relationel æstetik*, og der var legende, interaktive værker overalt. For mig blev det ret trættende efter et stykke tid.

1990'erne var en meget deprimerende periode i Frankrig, især i forstæderne, hvor jeg voksede op. Der skete ikke rigtig noget. Man fik ustandseligt at vide, at der ikke var noget arbejde at få, i hvert fald indtil internettet kom og IT-firmaerne begyndte at poppe op. Det er selvfølgelig en meget personlig udlægning af situationen, men jeg er nok ikke i stand til at se tingene fra andre vinkler.

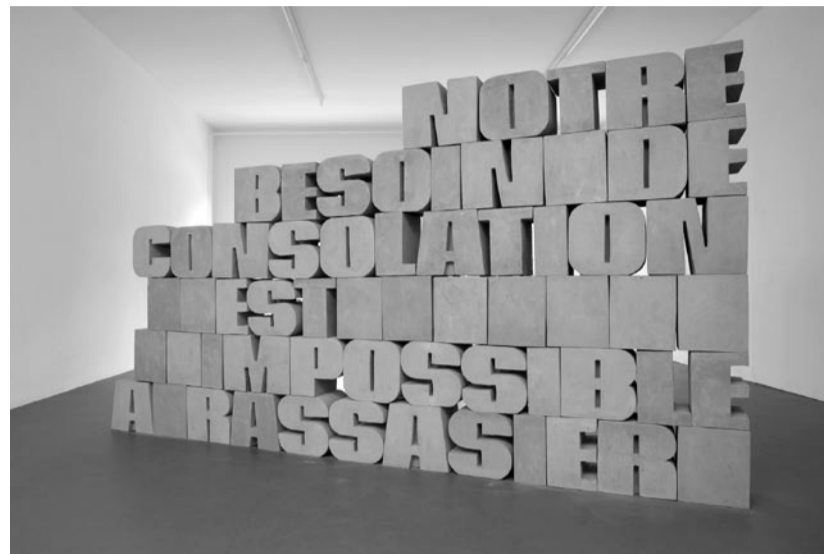
Interaktivitet var et dominerende element i udstillingerne dengang. At udstillingsgæsterne hele tiden skulle agere deltagere blev efter min mening lidt for meget lig: "Nu kan vi endelig opføre os anderledes end til hverdag. Lad os opleve noget andet end disse tunge emner og strukturer". For mig at se udvandede denne fokusering på beskuerens deltagelse og oplevelse fuldstændig betydningen af det at se på tingene, og det var som om, at kunsten skulle tilbyde en eller anden form for virtuel eller parallel virkelighed.

Foruden at være en reaktion på denne situation i Frankrig i 1990'erne opstod ideen til udstillingen også på baggrund af, hvad der sker på kunstscenen i dag. En række forskellige kunstneres værker, og særlige temaer og tendenser i samtidskunsten, fangede min opmærksomhed. For eksempel synes der at være opstået en stærk interesse for arkitektur i de senere år. Så jeg spurgte mig selv: Hvorfor nu denne stigende interesse for strukturer, som ellers var blevet forladt eller tilsidesat gennem mange år - i hvert fald i Frankrig.

Kort fortalt kan udstillingen ses som et forsøg på at præsentere forskellige måder og perspektiver på, hvordan vi i dag håndterer og beskæftiger os med rum og arkitektur.

LK Hvad fik dig til at vælge Overgaden som det mest velegnede sted til udstillingen?

FG Der er flere grunde til, at jeg finder det vigtigt at præsentere projektet netop på Overgaden. For det første virker det som om, at der for øjeblikket sker rigtig meget indenfor arkitekturområdet i København. Når man kommer ude fra lufthavnen og kører ind mod byen,

Guillaume Leblon, *Notre besoin de consolation est impossible a rassasier*, 2007
Courtesy Galerie Kamm, Berlin og Galerie Jocelyn Wolff, Paris

Knut Henrik Henriksen, *Aurora Borealis*, 2006
Courtesy Hollybush Gardens, London, STANDARD, Oslo, og ELASTIC, Malmø

er det påfaldende, hvor meget der bliver bygget og hvor mange forskellige slags bygningstyper, der skyder op ved siden af hinanden. Det minder næsten om en situation fra efterkrigstiden i forstæderne til en storby, hvor masser af arbejdere kommer til, og hvor byen ligesom skal forberedes på en stor og vigtig begivenhed. Dette skaber en anden fremtidsvision for metropolten, end den man kan opleve i Paris og til en vis grad i Berlin. Man kan måske tale om en slags arkitektonisk eufori, og jeg er spændt på at se, hvilke sociale forandringer denne situation kan føre med sig.

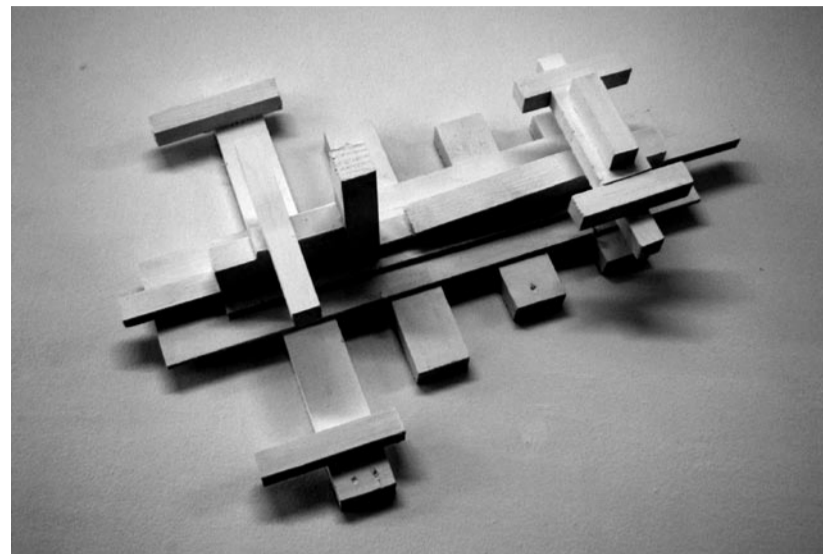
Dernæst har udstillingsrummene på Overgaden en meget klar struktur. Det at arbejde på denne udstilling med en bevidsthed om, at Overgadens lokaler samtidig stod over for en transformation, gav rigtig god mening for mig: At stille spørgsmål til stedets rum og arkitektur nu, når der allerede forelå et ønske om forandring indenfor institutionen.

Overgaden undergår lige nu en væsentlig udvikling, og jeg tror, det er særlig relevant at fremvise projektet netop på dette tidspunkt, hvor institutionen er ved at tage hul på et nyt kapitel i sin historie. Der lader til at være en parallel mellem udstillingens emne og institutionens overvejelser omkring arkitekturens funktioner og muligheder i samspillet med kunsten.

LK Hvordan relaterer udstillingens titel *The Re-conquest of Space* sig til udstillingskonceptet og til værkerne?

FG Titlen relaterer til en vis grad til den periode i 1960'erne, lige før man for alvor begyndte at sætte spørgsmålstegn ved den vestlige kulturmodel. Det må have været fascinerende at opleve den begejstring, der fulgte med erobringen af verdensrummet i forbindelse med månelandingen i 1969 og den lidt vanvittige tro på muligheden for måske en dag at kunne leve på en endnu uopdaget planet. Det var også en travl periode rent byggemæssigt, og der blev skabt nye grundlag for urbane strukturer. Det virker som om, holdningen var meget fremadrettet og baseret på en utopisk idé om en bedre fremtid. I dag kan det måske lyde lidt absurd - eller i alle tilfælde lidt svært at tro på.

Karina Bischs værk *Born to Be Alive* undersøger denne utopi og de fremtidsmuligheder, der var forbundet med den. Med referencer til Malevich og hans ønske om at udvikle et visuelt sprog til et ligeværdigt samfund peger hun på, hvor langt vi har flyttet os fra disse ideer. I dag henviser dette tidligere undergravende mønster ikke til andet end en abstrakt, farverig form, der egentlig kunne repræsentere hvad som helst, undtagen måske lige en revolutionær tankegang. Udsigterne for den nærmeste fremtid med klimaforandringer

Karina Bisch, *Sometimes Guys Don't Wear White*, 2005
Courtesy Dépendance, Bruxelles og Nosbaum & Reding, Luxembourg

Vincent Lamouroux, *Grounded*, 2005
Courtesy Galerie GP & N Vallois, Paris

og diverse forsøg på at bremse naturens forfald frembringer nye holdninger til det naturlige og arkitektoniske miljø. Vi synes på en eller anden måde at gribe rummet anderledes an. Udstillingens titel *The Re-conquest of Space* henviser bl.a. til disse fænomener men refererer først og fremmest til selve udstillingsrummet. Udstillingen indtager og forholder sig til rummets specifikationer, for at kunne bruge dem til at ændre vores opfattelse af en arkitektonisk tilstand, som vi normalt tager for givet.

Udstillingens værker stiller spørgsmål til rum, herunder det sociale rum, på mange forskellige måder. Nogle af værkerne fordrejer de regler, vi normalt kender i arkitekturen, så vi bliver udfordret på vores perceptionsvaner. Andre af kunstnerne betvivler direkte den modernistiske arv, og andre igen undersøger ganske enkelt, hvordan og hvorfor vi begynder at bygge.

For eksempel har Bettina Samson udarbejdet sit værk til udstillingen på baggrund af en meget bogstavelig fortolkning af titlen, hvor hun tager udgangspunkt i handlingen at erobre et territorium. Da grænserne for de internationale farvande blev optegnet i 1970, blev der trukket en lige linie mellem Grønland og Alaska (dvs. mellem Danmark og Canada) lige tværs gennem en meget lille ø ved navn Hans Ø. Øen, som er helt dækket af is på nær

tre uger om året, blev fuldstændig overset i optegningen. Men for nyligt er øen kommet i fokus pga. sin strategiske beliggenhed på ruten fra Atlanterhavet til Kina, en rute der som følge af den globale opvarmning nu er blevet gjort farbar i en langt større del af året.

Desuden har videnskabsmænd fundet tegn på, at der måske findes forekomster af olie under øen. Siden har begge lande kæmpet om retten til øen, og nationerne har med jævne mellemrum rejst til øen for at plante deres flag, som dog hurtigt bliver beskadiget under de barske klimaforhold. "Operation Hurricane", som er titlen på Samsons værk, er kodenavnet på den militære operation, som canadierne gentagne gange har foretaget til øen for at rejse deres flag.

Undervejs var der også nogen, der besluttede sig for at erklære øen sin personlige ejendom og skabe en slags regering, som dog ikke opnåede international anerkendelse. Nu samarbejder forskere fra begge lande for at afgøre hvilket land, der lovligt kan gøre krav på øen. Samsons værk handler om et territorium, idet det indirekte peger på årsagerne til stedets nyfundne attraktion. Samtidig fokuserer det på de strategier, der er i spil, når land skal vindes i en tidsalder, hvor den slags normalt varetages af diplomatiet. Historien fortælles gennem skrevne sætninger, der

kommer til syne i små plexiglas-kasser, når vindforholdene udenfor Overgaden er stærke nok til at aktivere et signal, der sender strøm til lyskasserne.

LK Mens dette projekt omhandler rumlige og territoriale strukturer på et globalt niveau, så er der andre værker i udstillingen, som arbejder mere specifikt med Overgadens rum og arkitektur.

FG Ja, for eksempel er der Guillaume Leblons værk, der undersøger grænsens paradoks - dét sted hvor noget både ender og begynder - og som spørger til hvorfor og hvordan, vi kan tænke os ind i eller udenfor et afgrænset rum. Tilsvarende arbejder Knut Henrik Henriksen med at afsøge og understrege grænsen mellem indenfor og udenfor. Begge kunstners værker er en slags refleksioner omkring 'kanten', det øjeblik eller den situation, hvor en grænse erfares og måske slører forståelsesmulighederne for begge rum, idet grænsen på samme tid udvisker og udnytter forskellene mellem det rum, man befinder sig i og det rum, man ser ind i. For mig at se handler disse værker om at stille spørgsmål ved vores percepti- onsstrukturer.

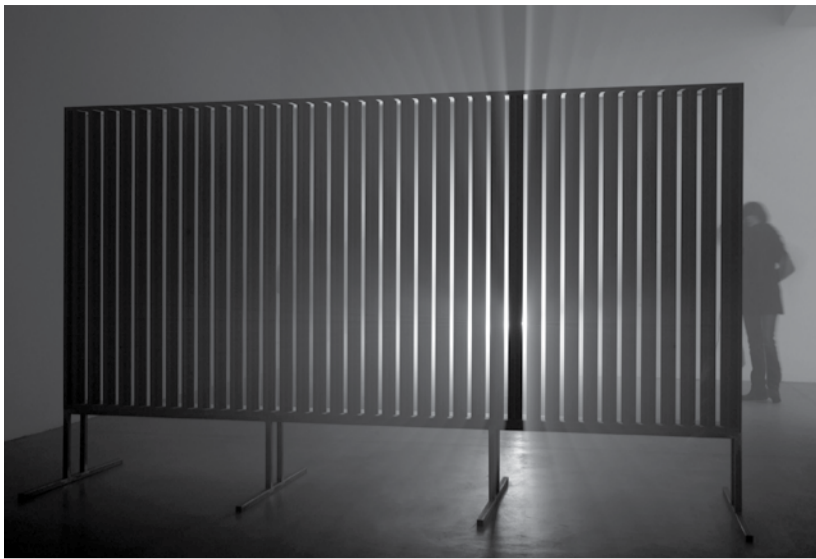
LK Ved at sammenstille disse meget forskellige måder at håndtere rummet på - forskellige kunstnere der arbejder med en lang række medier og metoder - virker det som om du arbejder ud fra en overbevisning om, at sammen af værker kan mere end værkerne hver for sig. Hvordan synes du, værkerne supplerer hinanden, og hvilke forventninger har du til udstillingen som samlet udtryk?

FG Det er svært at svare på, før alle værkerne er installeret. En sådan arbejdsmåde er altid forbundet med en vis usikkerhed, men også muligheden for, at noget kan ske. Det er vigtigt, at alle værkerne har deres egen styrke samtidig med at de emner, som de behandler, er tilstrækkeligt indbyrdes relaterede til, at en dialog kan opstå imellem dem. Formentlig kommer vi til at opleve udvekslinger mellem værkerne, som hverken kunstnerne eller jeg havde forudset. Det er dét, jeg godt kan lide; at udstillingen giver én noget med på vejen, og måske endda noget som er mere end blot en vellykket præsentation, noget man ikke før har tænkt over. Jeg har fremlagt min idé for kunstnerne. Men når de så tager idéen op og arbejder videre på den, så er det ikke længere min vision - det bliver til et møde mellem forskellige individer.

Interviewet blev foretaget via e-mail i juni 2007.

Fanny Gonella (født 1976 i Chatenay-Malabry, Frankrig) arbejder som freelance kurator og er bosat i Berlin.

* Begrebet "relationel æstetik" blev opfundet i 1996 af den franske kurator og kunstteoretiker Nicolas Bourriaud for at karakterisere visse kunstneriske praksisformer i 1990'erne. Ifølge Bourriaud omfatter relationel kunst et praksissæt, der tager udgangspunkt i menneskelige relationer og deres sociale kontekst snarere end i det private, uafhængige rum. Værkerne bedømmes på de mellem menneskelige relationer, som de repræsenterer, producerer eller fremkalder. (LK)

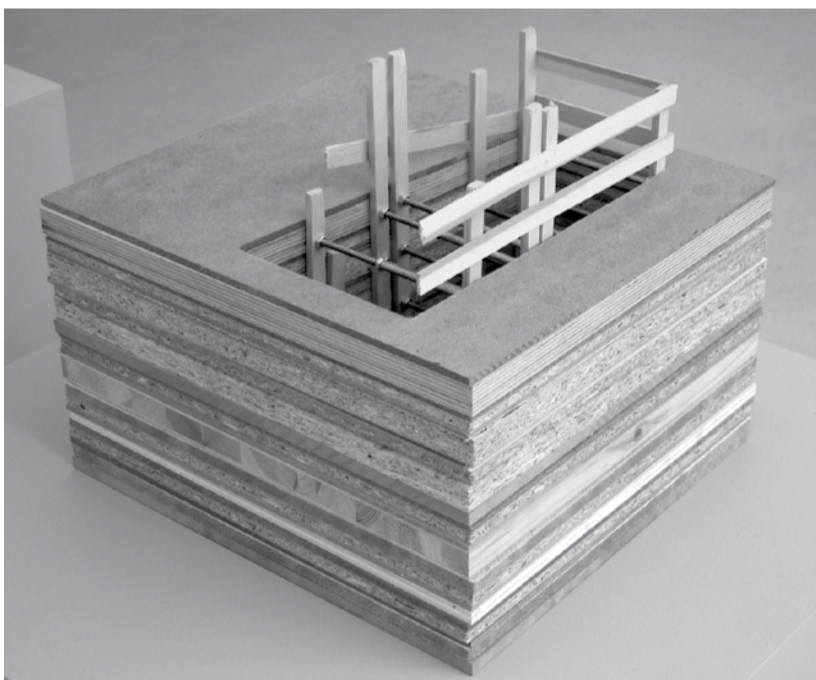

Riccardo Previdi, *C'était un rendez-vous*, 2006

Courtesy Francesca Minini, Milano

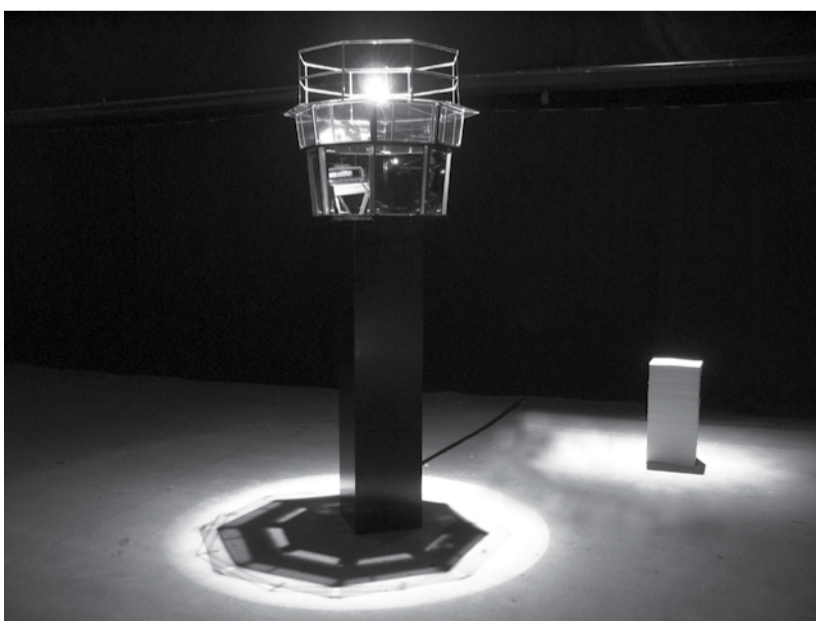

Pierre Labat, *Hanglamp*, 2006

Katja Pfeiffer, *Kleiner Abgrund*, 2006

Courtesy Galerie Martin Mertens, Berlin

Bettina Samson, *Mon Oncle - BT11*, 2005

FORRESTE RUM

Knut Henrik Henriksen: *Uden titel*, 2007. Trykimprægneret træ.

Henriksen undersøger og udfordrer grænserne mellem værk og udstillingsrum ved at beklæde vinduespartiet ud mod kanalen med brædder, der følger standardstørrelsen for enetages byggerier i Norge. Brædderne er monteret, så de følger den bølgende lofts konstruktion, og minder således om et halvt nedrullet gardin, der dækker for udsynet og som hermed skaber en helt anderledes fornemmelse af Overgadens forreste rum.

Knut Henrik Henriksen (født 1970 i Oslo, Norge) bor og arbejder i Berlin.

*

Guillaume Leblon: *Le paradoxe du bord*, 2005. Pap.

Pap-moduler i geometriske former forgrener og former sig fra rummets hjørner ud over gulvet. Det kan være svært at afgøre, hvor grænserne for værket begynder og ender. Hermed bliver den skrøbelige struktur på gulvet bestemmende for vores bevægelse gennem rummet og gør os usikre på, om vi befinder os indeni eller udenfor værket.

Guillaume Leblon (født 1971 i Lille, Frankrig) bor og arbejder i Paris.

*

Karina Bisch: *Sometimes Guys Don't Wear White*, 2006. Træ og maling. *Born to Be Alive*, 2007. Stof og sort tape.

I værket *Born to Be Alive* fjører Bisch perspektiviske strukturer til et geometrisk mønster, der refererer til den russiske konstruktivist Kazimir Malevich, og som er blevet forstørret og overført til Overgadens vægge. Installationen påpeger, hvordan avantgardens revolutionære formsprog synes at være blevet optaget i nutidens visuelle populærkultur og hvordan den på uundgåelig vis derved har mistet sine oprindelige utopiske visioner.

Karina Bisch (født 1974 i Paris, Frankrig) bor og arbejder i Paris.

MELLEMSTE RUM

Katja Pfeiffer: *Kleiner Abgrund*, 2006. Træ og metal.

Med udgangspunkt i byggepladser og endnu ikke opførte bygningskonstruktioner i Berlin undersøger Pfeiffer byens midlertidige 'mellemrum'. Skulpturen *Kleiner Abgrund* peger på, hvordan disse huller i jorden ikke blot antyder kommende bygningsstrukturer, men at deres fravær og tomrum allerede besidder en egen form.

Katja Pfeiffer (født 1973 i Karlsruhe, Tyskland) bor og arbejder i Berlin.

*

Pierre Labat: *Affinity*, 2007. Krydsfinersplader og maling.

I værket *Affinity* leger Labat med grænserne for rumlige strukturer ved at installere en stor, konkav skærm i forlængelse af Overgadens hvælvede lofts konstruktion. Buen indfanger beskueren og ved at forstyrre den visuelle overgang mellem arkitekturens vertikale og horizontale dimensioner, stilles der spørgsmål til den klassiske organisering af rummet.

Pierre Labat (født 1977 i Auray, Frankrig) bor og arbejder i Paris.

BAGERSTE RUM

Riccardo Previdi: *La Notte*, 2007. Stål, glas, pvc, træ.

Previdi arbejder med misforholdet mellem den visuelle oplevelse og det rum, vi bevæger os i. Hans lys-skulptur udgør et arkitektonisk element i sig selv, men fungerer også som en projektionsflade for et klip fra Michelangelo Antonionis film *La Notte* (1960), der viser Milanos skyline reflekteret på Pirelli skyskraberen.

Riccardo Previdi (født 1974 i Milano, Italien) bor og arbejder i Milano og Berlin.

*

Vincent Lamoureux: *The Wheel and the Way*, 2005. Vinylbogstaver.

I en cirkel på væggen har Lamoureux opstillet et udvalg af betegnelser for fysisk bevægelse, som navnlig anvendes af rutschebane-konstruktører. Denne halvvidenskabelige ordliste betegner den voldsomme og magiske proces, som vores krop gennemgår i en forlystelsespark. Ved at læse ordene i cirklen sættes beskueren i forbindelse med erindringen om sådanne kropslige oplevelser, og vi mindes om, hvordan bevægelse kan forstås visuelt.

Vincent Lamoureux (født 1974 i Saint Germain-en-Laye, Frankrig) bor og arbejder i Paris.

*

Bettina Samson: *Operation Hurricane*, 2007. Rustfrit stål, plexiglas, pvc, anemometer.

Et anemometer, der måler vindhastigheden på Overgadens facade, er forbundet med lyskasser monteret på en struktur af rustfrit stål. Lysets intensitet i kasserne varierer alt efter vindforholdene udenfor. Teksten, som nu og da kommer til syne, fortæller historien om Hans Ø; en lille og hidtil glemt ø mellem Canada og Grønland der er blevet gjort til genstand for territoriale stridigheder mellem Canada og Danmark, efter at den globale opvarmning har gjort øens strategiske placering attraktiv.

Bettina Samson (født 1978 i Paris, Frankrig) bor og arbejder i Marseille.

KOMMENDE UDSILLINGER PÅ OVERGADEN

Fredag d. 31. august 2007 er der fernisering på to udstillinger: *Egyptomaniacs* af J&K samt *Those Who Control the Past Command the Future - Those Who Command the Future Conquer the Past* af Runo Lagomarsino og Johan Tirén. Sidstnævnte udstilling er kurateret af Tone O. Nielsen i samarbejde med de to kunstnere. Udstillingerne varer til d. 21. oktober 2007.

Udstillingen *The Re-conquest of Space* er støttet af

SAINT-GOBAIN
GLASS

NORGES AMBASSADE

KUNSTRÅDET

i f a

Institut für Auslands-
beziehungen e.V.

institut français de Copenhague

Overgaden er støttet af Kunstrådets Billedkunstudvalg